

Well-Fair Eggs

Samen ontwerpen aan integraal duurzame eiproductie voor voedselproducten

Een integraal duurzaam houderijsysteem voor legkippen. Met een hoge standaard voor dierenwelzijn en gezondheid, een kleiner milieubeslag en een gezond economisch fundament. Een soort Houden van Hennen, maar dan voor de eieren die als verwerkte producten in de schappen van de supermarkt terecht komen. Is dat mogelijk? Het project *Well-fair Eggs* denkt van wel. Denk en ontwerp mee!

Integraal duurzame veehouderij in 2023. Daarnaar streeft de Nederlandse overheid. En inmiddels streven ook belangrijke organisaties in de veehouderij, die de Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij hebben ondertekend, daarnaar. Veehouderij dus, met een minimaal milieubeslag, uitstekend dierenwelzijn, goede arbeidsomstandigheden en –niet onbelangrijk– een houdbaar rendement.

Is het ook mogelijk om eieren te produceren op een integraal duurzame manier? Het project *Well-fair Eggs* van Wageningen UR Livestock Research onderzoekt die vraag. Niet alleen vanachter het bureau, maar samen met betrokkenen in de sector. En op een ontwerpende manier.

Het project *Well-fair Eggs* denkt dat er meer mogelijkheden zijn om *integraal duurzaam* eieren te kunnen produceren dan met een Rondeel of Plantage (zie project Houden van Hennen). Met het aanstaande EU-verbod op traditionele kooien, is er ook vraag naar systemen die een onbetwist goed dierenwelzijn combineren met een lage milieudruk en hygiënische productieomstandigheden. Bijvoorbeeld om eieren te produceren die verwerkt worden in andere producten van de voedselindustrie. In deze flyer beschrijven we het project, en de kansen die we zien voor integrale verduurzaming. En nodigen we u uit om actief bij te dragen.

Hoezo niet duurzaam?

Eieren zijn een van de meest milieuvriendelijke dierlijke producten die er zijn. En eieren uit kooisystemen zijn bovendien ook zeer hygiënisch. Toch kleven er ook flinke nadelen aan de huidige houderijsystemen. Het dierenwelzijn kan nog een stuk beter. Daarnaast zijn er nog tal van andere uitdagingen voor een integraal duurzame eierenproductie, zoals fijnstof emissie, stikstofverliezen, energieverbruik in de keten, diergezondheid, en vangen en slachten van de dieren. Het komende EU verbod per 1/1/2012 op traditionele kooien leidt nationaal en internationaal ook tot een toenemende vraag naar alternatieve houderijsystemen, waarbij scharrel- en voliëresystemen niet altijd passend zijn. Maar er is ook veel maatschappelijke discussie over alternatieve kooisystemen. In een eerdere sessie met sectorpartijen zijn veel van deze uitdagingen al gezamenlijk benoemd.

© Ontwerpen voor Systeeminnovatie
– springplank naar een duurzame veehouderij.
www.duurzameveehouderij.wur.nl

Well-Fair Eggs wordt gefinancierd door het Ministerie van LNV en wordt uitgevoerd binnen het Beleidsondersteunend onderzoek (LNV-programma BO-07-009-014). Well-Fair Eggs wordt getrokken door Peter Groot Koerkamp (projectleider) en Ellen van Weeghel, en wordt inhoudelijk ondersteund door Ferry Leenstra, Jan ten Napel en Bram Bos. Meer informatie: Ellen van Weeghel. 0320-238240, info.wellfaireggs@wur.nl

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Kansen voor verduurzaming

We weten natuurlijk dat er op dit moment nagenoeg geen aparte pluimveebedrijven zijn die eieren produceren voor verwerking. De ei-verwerkende industrie verwerkt deelstromen uit de gangbare eierenproductiesystemen: kooien, scharrel, Freiland, en soms zelfs biologisch. Net wat er beschikbaar is. Maar ook in die gangbare productie is er nog wel ruimte voor verduurzaming.

In het project *Well-fair Eggs* willen we kijken of een houderijsysteem én verwerkende keten voor eieren mogelijk is, waarin het dierenwelzijn buiten kijf staat, het milieubeslag nog minder is dan nu, én waarmee tegelijkertijd een duurzaam rendement kan worden gehaald zonder deze eieren als A-merk in de schappen te hoeven leggen (zoals bij tafeleieren). Een integraal duurzaam systeem voor de massa dus. *Welfare voor het dier én fair voor iedereen*, maar zonder franje.

Dat is een lastige, maar geen onmogelijke opgave. De ervaring leert, dat een reeks van uitdagingen beter in samenhang kan worden opgelost, dan één voor één. En dat sommige oplossingen een meervoudig effect hebben en elkaar kunnen versterken: op dierenwelzijn én milieu bijvoorbeeld. Bijvoorbeeld: door fijnstof emissie tegen te gaan bij de bron, kan het dier toch naar hartenlust scharrelen en is dat ook meteen de plek in de stal waar fijnstof wordt afgevangen.

Herontwerpen

Als we die kansen willen benutten volstaat het niet om kleine aanpassingen op onze huidige systemen te ontwikkelen. Een grondiger, baanbrekend *herontwerp* is nodig, waarbij zowel het houderijsysteem als de keten eromheen tegen het licht worden gehouden.

Samen ontwerpen

Het ontwerpen van integraal duurzame systemen voor eierenproductie doen we zoveel mogelijk samen met vindingrijke voorlopers van binnen en buiten de sector. Alleen zo ontstaat een vloeiende beweging van de tekentafel naar de praktijk.

Samen ontwerpen doen we in een aantal ontwerp ateliers in juni, september en november 2010. De ontwerp ateliers beslaan steeds twee of drie volle dagen. Die tijd is nodig om met elkaar één taal te leren spreken en samen te ontdekken waar de doorbraken zitten die we nodig hebben. Dat is hard werken, maar ook enorm inspirerend en een grote leerervaring.

Ook geldt 'één ontwerp is geen ontwerp'. Alhoewel integrale duurzaamheid de kaders en grenzen zet is de invulling van een duurzaam systeem maatwerk; dus afhankelijk van de specifieke wensen van de ondernemer en zijn omgeving. Zo hecht de één grote waarde aan het inzetten van techniek en gaat de ander juist weer voor andere, bijvoorbeeld meer natuurlijke oplossingen.

Ontwerpt u mee?

Meedoen aan de ontwerp ateliers kost dus inspanning en tijd, maar het levert ook veel op: nieuwe ideeën, nieuwe contacten, en een nieuwe kijk op de (on)mogelijkheden van innovatie in de pluimveesector. Als de uitdaging van integrale duurzaamheid u aanspreekt, is deelname dus zeker geen verloren tijd.

Het aantal deelnemers is echter beperkt. Bovendien zoeken we naar een goede mix van mensen. Reageer dus snel en laat uw belangstelling blijken. Stuur een email met uw gegevens en een korte motivatie naar: info.wellfaireggs@wur.nl. U kunt ook aangeven dat u alleen op de hoogte wilt worden gehouden.